

In vele steden in de wereld zijn straten vernoemd naar Zamenhof. Ook in Amsterdam is een Zamenhofstraat.

### Wie was Zamenhof?



Dr. L.L. Zamenhof was een Poolse oogarts, die opgroeide in een land waar o.a. Joden, Polen Russen en Duitsers woonden. Dat gaf veel problemen. De jonge Zamenhof dacht dat het verschil in taal een van de oorzaken van de vijandigheid was. Hij ontwierp een nieuwe taal, gebaseerd

op bestaande talen met een eenvoudige grammatica, geen uitzonderingen, 12 werkwoordsvormen en een creatieve woordvorming.

Hij gaf in 1887 het eerste boek, *la Internacia Lingvo*, uit onder de naam *dr. Esperanto* (hij die hoop heeft). Deze naam werd de naam van de taal die begrip en vrede tussen de mensen nastreeft.

Al in 1905 werd het eerste Wereldcongres gehouden, waar mensen uit vele landen zonder tolken konden communiceren. Er begon een triomftocht, die werd gestuit door de beide Wereldoorlogen. Dictators zijn niet gesteld op mensen, die elkaar over de grenzen heen kunnen begrijpen. Voor vele Esperantisten bleek het tijdens de oorlogen en nog lang daarna een gevaarlijke taal.

Ieder jaar wordt naast vele andere bijeenkomsten het Wereldcongres gehouden. Yokohama in 2007, Rotterdam in 2008, Bialystok in 2009. Bialystok is een stad in Polen waar Zamenhof 150 jaar geleden werd geboren. Het volgende congres wordt in Cuba gehouden.

Nu de wereld steeds kleiner wordt groeit de behoefte aan een neutrale, niet aan een land, godsdienst of politieke stroming gebonden taal. Esperanto staat weer volop in de belangstelling. Op internet staan 55 miljoen verwijzingen naar Esperanto in de vorm van cursussen, praatgroepen, woordenboeken en informatie. Dagelijks verschijnen er nieuwe boeken in Esperanto. Ook in de EU is de belangstelling voor een neutrale taal merkbaar. Het leren van Esperanto is een brug naar andere talen en culturen en beschermt moedertalen tegen de overheersing door de grote talen.

Informatie: [www.esperanto-info.nl](http://www.esperanto-info.nl)

Ineke Emmelkamp, bestuurslid informatie van Esperanto Nederland.  
Arubastraat 12, 9715 RW Groningen, tel. 050-5718842

## Simon Vinkenoog

### ODE AAN BUITENZORG

### ODO PRI BUITENZORG

Esperanto vertaling: Gerrit Berveling



Buitenzorg is een volkstuincomplex gelegen aan de Zamenhofstraat in Amsterdam Noord.

Een van de volkstuinders was Simon Vinkenoog. Samen met zijn vrouw Edith Ringnalda verbleef hij vaak in zijn tuinhuis Eden.

In een interview met de Volkskrant van 21 juni 2008 zegt hij:

"Mijn vader leerde Esperanto. Hij had van die blokjes met voor- en achtervoegsels, net als een leesplankje. Daar speelde ik mee als kind."

Esperanto Nederland liet t.g.v. De Europese Dag van de Talen op 26 september en de Open Dagen Zamenhofstraat op 26 en 27 september 2009 dit gedicht vertalen ter herdenking van het 150ste geboortjaar van de ontwerper van Esperanto Dr. L.L. Zamenhof.

## ODE AAN BUITENZORG

Zoveel heerlijke levens wij leiden!

Dit is er een van.

Een van mijn levende rollenspelen:  
tuinkabouter met zijn grappen en grollen  
en toch de handen uit de mouwen,  
voeten in de aarde en bergen verzetten.

O Buitenzorg, Tuindorp,  
klein stukje aarde en grond,  
deel van de werkelijkheid:  
geëerd, bedankt, gebenedijd!

Vruchtbaar en gezond,  
door echte mensen bevolkt,  
jong en oud, nieuw en vertrouwd,  
in een wereld vermaledijd  
volspijt en nijd, angst  
en gespletenheid...

Als ik hier het hek  
achter mij sluit  
wordt alles weer

wat het altijd is:  
een wonderschoon  
gelegenheidsgedicht

Gedicht van Simon Vinkenoog uit:  
AM\*DAM MADMASTER, Uitg Passage, Groningen 2008, pag 103  
(uitgave ter gelegenheid van  
Simon's 80e verjaardag)



## ODO PRI BUITENZORG

Kiom da grandiozaj vivoj ni vivas!

Jen unu el ili,

Unu el miaj vivaj rolludoj:

ĝardenkoboldo kun ŝercoj burleskaj,  
kaj tamen elmanikigi la manojn,  
piedojn engrunden kaj movi la montojn.

Ho Buitenzorg<sup>1</sup>, Ĝardenvilaĝo,  
peceto da tero kaj grundo,  
parto de la realo:  
honorata, dankata, benata!

Fekunda kaj sana,  
loĝata de veraj homoj,  
junaj kaj oldaj, novaj kaj familiaraj,  
en mondo malbenita,  
plena je mav' kaj malico, timo  
kaj disduiteco...

Se ĉi tie la kradon  
post mi mi fermos,  
ĉio ree fariĝos

kio daŭre ĝi estis:  
grandioze bela  
porokaza poemo.

Trad. Gerrit Berveling



<sup>1</sup> Senzorgec'.